

Pomiar skuteczności i efektywności procesów zarządzania gminą

praca naukowa

Pana Remigiusza Górniaka

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

(wyciąg dotyczący Nowego Dworu Mazowieckiego)

Rozdział III. Metodyka badań empirycznych

(fragmenty)

Przeprowadzone badanie dotyczyło analizy syntetycznego wskaźnika potencjału gmin, obliczonego na podstawie pomiaru zmian wskaźników charakteryzujących jedynie wybrane obszary funkcjonowania gmin, współdecydujących o kształcie procesów rozwoju lokalnego.

Pozwoli ono na wyselekcjonowanie jednostek terytorialnych, które w okresie 10 lat uzyskały największe dodatnie przyrosty wskaźnika syntetycznego potencjału, uwzględniającego zmiany poziomów 12 cech charakteryzujących wybrane obszary funkcjonowania gminy.

W analizie wskaźnika syntetycznego uwzględniono jednak tylko te wskaźniki charakteryzujące zjawiska społeczno-gospodarcze w gminie, które w pośredni lub bezpośredni sposób zależne są od działań podejmowanych przez władze lokalne.

Na potrzeby badania utworzono 5 klas potencjałów bazowych charakteryzujących wszystkie mazowieckie gminy w początkowym okresie analizy (lata 1999-2000, wskaźnik liczony jako średnia arytmetyczna wskaźnika syntetycznego potencjału z lat 1999-2000). Wyznaczone klasy potencjału wynikają z subiektywnej oceny autora na podstawie wyników osiągniętych przez 314 gmin w okresie 1999-2000.

Tworząc klasy potencjału kierowano się tym, aby w grupie gmin osiągających najlepsze wyniki znalazło się nie więcej niż 30 jednostek (liderzy rozwoju), w kolejnych zaś grupach liczebność gmin nie przekroczyła 80 jednostek.

- Klasa A – gminy o najwyższym poziomie wskaźnika syntetycznego (wartość wskaźnika syntetycznego w przedziale od 0 do 0,170)
- Klasa B – gminy o wysokim poziomie wskaźnika syntetycznego (wartość wskaźnika syntetycznego w przedziale od 0,170 do 0,209)
- Klasa C – gminy o średnim poziomie wskaźnika syntetycznego (wartość wskaźnika syntetycznego w przedziale od 0,209 do 0,240)
- Klasa D – gminy o niskim poziomie wskaźnika syntetycznego (wartość wskaźnika syntetycznego w przedziale od 0,240 do 0,261)
- Klasa E – gminy o bardzo niskim poziomie wskaźnika syntetycznego (wartość wskaźnika syntetycznego w przedziale od 0,261 do 1)

Tabela 12: Wyniki obliczeń wskaźnika nr 2 dla gmin o klasie potencjału „C”

	Gmina	Ranking potencjału z lat 1999-2000	Ranking potencjału z lat 2007-2008	Zmiana potencjału (2007-2008) do (1999-2000)	Wynik końcowy (WSKAŹNIK nr 2)	Ranking końcowy (WSKAŹNIK nr 2)
Gminy - Klasa C	Stanisławów	107	99	8	101,31	183
	Plątek - wiejska	108	253	-145	114,57	301
	Skaryszew	109	235	-126	106,28	249
	Nowy Dwór Maz.	110	21	89	77,44	3
	Karczew	111	66	-45	94,81	82
	Przewóz	112	161	-49	105,13	238
	Sannik	113	122	-9	103,14	215
	Myszyńce	114	221	-107	111,34	282
	Lipsko	115	164	-49	102,78	209
	Chwów	116	120	-4	101,00	177
	Pianki - wiejska	117	273	-156	113,24	291
	Kowala	118	234	-116	107,52	263
	Wolanów	119	256	-137	112,88	290
	Zelechów	120	152	-32	97,95	137
	Bożan	121	92	29	87,87	25
	Kotnik	122	120	-8	101,10	179
	Chłoszcz	123	132	-9	99,90	167
	Jadów	124	169	-45	103,35	217
	Rzekań	125	109	16	101,87	192
	Klembów	126	141	-15	109,09	271
	Kampanów	127	86	-41	96,19	106
	Nasielsk	128	119	9	95,42	89
	Wysogrod	129	215	-86	102,23	197
	Jabłonna Lacka	130	146	-16	97,45	127
	Siechnzew - wiejska	131	84	-17	93,11	54
	Wrony	132	97	-15	97,84	136
	Brudzeń Duży	133	207	-74	104,08	226

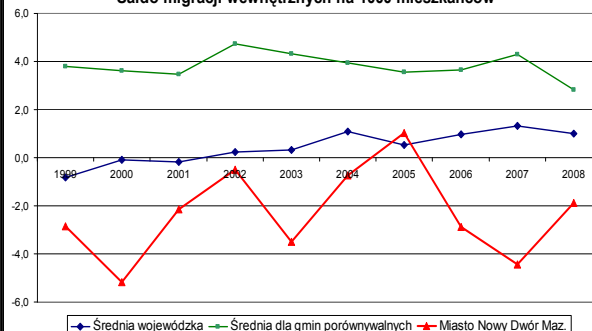
Do obliczenia syntetycznego wskaźnika potencjału gmin województwa mazowieckiego w latach 1999-2008 wykorzystano następujące wskaźniki opisujące wybrane elementy charakteryzujące funkcjonowanie gmin:

1. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców (stymulanta)

Saldo migracji jest to różnica między napływem (imigracja) a odpływem (emigracja) ludności z danego obszaru w określonym czasie. Wskaźnik ten jest wypadkową wielu zjawisk społeczno-gospodarczych związanych z atrakcyjnością danego obszaru dla jego mieszkańców. Im atrakcyjność zamieszkania mierzona perspektywami zawodowymi i osobistymi jest wyższa, tym saldo migracji jest wyższe. Oznacza to, że na dany teren przybywa więcej nowych mieszkańców, niż z niego wyjeżdża. Saldo migracji zależy od wielu wzajemnie się przenikających czynników, często o charakterze kulturowym, politycznym a nawet religijnym. Jest również w pewnym stopniu współzależne od decyzji podejmowanych przez władze publiczne. Skuteczna i zgodna ze społecznymi oczekiwaniami polityka lokalnych decydentów wyrażająca się w mierzalnej poprawie jakości życia mieszkańców może dodatkowo wpłynąć na saldo migracji, zachęcając nowych mieszkańców do osiedlenia się na terenie gminy i zniechęcając obecnych do wyjazdu. Dlatego wykorzystanie salda migracji jako składowej do wyliczenia syntetycznego wskaźnika potencjału gmin, którego zmiany pozwolą określić możliwy wpływ jakości zarządzania publicznego na poziomie lokalnym, wydaje się być uzasadnione z perspektywy realizacji celów badania.

Saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców

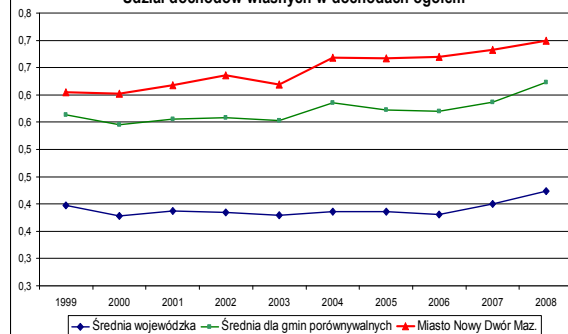

2. Udział dochodów własnych gminy w dochodach ogółem (stymulanta)

Wskaźnik udziału dochodów własnych gminy w dochodach ogółem wskazuje przede wszystkim na siłę lokalnej bazy podatkowej i decyduje o możliwościach realizacji autonomicznej polityki społeczno-gospodarczej władzy lokalnej. Im większy jest udział dochodów własnych w dochodach ogółem tym lokalna baza ekonomiczna jest silniejsza. Gminy charakteryzujące się wysokim udziałem dochodów własnych w dochodach ogółem posiadają mocniejszą bazę podatkową (udział w PIT i CIT, podatki i opłaty lokalne), co oznacza że ich potencjał rozwojowy jest wyższy. Gminy charakteryzujące się niższym udziałem dochodów własnych w dochodach ogółem posiadają mniejszą swobodę w zakresie wydatkowania środków publicznych. Znacznie większe znaczenie w kształtowaniu się dochodów budżetowych posiadają dochody uzyskiwane z tytułu różnego rodzaju dotacji, subwencji, opłat wyrównawczych i realizacji zadań zleconych przez inne jednostki. Charakterystyczną cechą dochodów uzyskiwanych z tytułu dotacji jest to, że muszą być one wydatkowane na ściśle określony cel (zadanie publiczne). W związku z tym im wyższy udział dochodów z tytułu dotacji, subwencji, opłat wyrównawczych i realizacji zadań zleconych przez inne jednostki tym mniejsza jest swoboda władzy publicznej w zakresie realizacji własnej polityki społeczno-gospodarczej za pomocą alokacji zasobów publicznych w wybrane obszary funkcjonowania gminy. Z drugiej strony należy uznać, że pośrednio władze publiczne mają wpływ na kształtowanie się tego wskaźnika. Poprzez odpowiednie sterowanie lokalnymi procesami społeczno-gospodarczymi władze publiczne mają pośredni wpływ na kształtowanie się lokalnej bazy ekonomicznej, w tym aktywności przedsiębiorstw i dochodów uzyskiwanych przez podatników. To oznacza, że baza dla wzrostu dochodów własnych wykazuje pewną zależność, zarówno krótkoterminową, jak również długookresową, od decyzji podejmowanych przez władze publiczne.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

3. Udział środków pozyskanych z UE ogółem w dochodach ogółem (stymulanta)

Wskaźnik ten pokazuje jak duża w stosunku do bazy dochodowej jest aktywność gminy w pozyskiwaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Ze względu na dostępność danych w statystykach GUS wskaźnik ten uwzględniono począwszy od 2006 roku.

Wstępując do Unii Europejskiej Polska dołączyła do grona beneficjentów pomocy w ramach funduszy strukturalnych. Akcesja dała naszemu krajowi niezwykłą szansę nadrobienia opóźnień rozwojowych w stosunku do wiodących gospodarek Europy Zachodniej i wyrównania istniejących w kraju dysproporcji rozwojowych pomiędzy najbogatszymi i najbiedniejszymi regionami.

Korzyści dla JST wynikające z realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych można podzielić na kilka podstawowych kategorii:

- Wymerne rezultaty przeprowadzonych projektów, w tym zwłaszcza inwestycyjnych.
- Korzyści wynikające z poprawy jakości zarządzania w jednostkach sektora publicznego. Pomimo istotnych niedoskonałości systemu wdrażania programów operacyjnych w okresie 2004-2006 należy wyodrębnić niepolityczne korzystne oddziaływanie na procesy zarządzania na poziomie gmin. Po pierwsze jednostki zamierzające skorzystać z pomocy unijnej musiały przygotować odpowiednie plany rozwoju lokalnego, które określały priorytetowe zamierzenia inwestycyjne i nieinwestycyjne na lata 2004-2006. Tym samym JST planujące realizację przedsięwzięć unijnych musiały przeanalizować potrzeby lokalnych społeczności pod kątem ich zaspokojenia z wykorzystaniem funduszy unijnych. Jednakże obok instrumentalnej roli, jaką JST w większości nadawały obowiązkowym planom rozwoju, należy podkreślić fakt, że wywarły one ogólnie pozytywną rolę w zwiększeniu jakości zarządzania na poziomie lokalnym. W wielu przypadkach były to pierwsze opracowania planistyczne, który swoimi zasięgami wykraczały poza bieżący rok budżetowy. Inny aspekt związany z poprawą efektywności zarządzania na poziomie JST uwiidocznili się w procesie przygotowania procesu finansowania inwestycji realizowanych z udziałem środków UE. Często wymagania związane z koniecznością sfinansowania wkładu własnego JST oraz obniżone poziomy przyznanych dotacji powodowały, że beneficjenci zmuszeni byli do poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania inwestycji. Ponadto wiele gmin i powiatów, w trosce o zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania projektów współfinansowanych ze środków unijnych, opracowało wieloletnie plany finansowe, które wykorzystywane były nie tylko na potrzeby ich realizacji, lecz również w obszarze wykonywania pozostałych zadań własnych.
- Korzyści wynikające z poprawy kompetencji kadr urzędniczych zaangażowanych w proces pozyskiwania środków unijnych i realizacji projektów współfinansowanych z budżetu UE. (W zakresie wykorzystania funduszy UE dofinansowane były różnorodne tematycznie projekty. Dzięki takiemu ukierunkowaniu polityki pomocowej rozwój lokalny został potraktowany jako zjawisko kompleksowe i wymagające podejścia zrównoważonego, tzn. uwzględniającego wszechstronne uwarunkowania i potrzeby poszczególnych regionów)
- Korzyści wynikające z dywersyfikacji kierunków finansowania poszczególnych obszarów funkcjonowania JST.

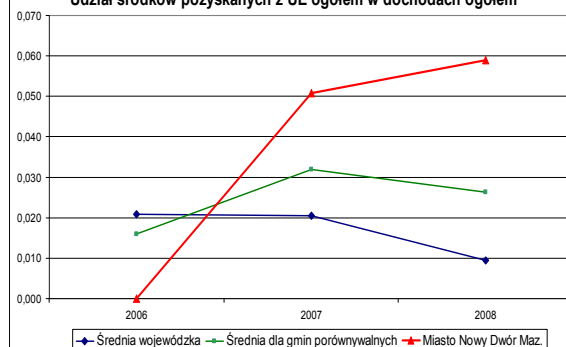

Wskaźnik wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej wskazuje pośrednio na skuteczność decyzji władz publicznych, podjętych w procesie przygotowania wniosków aplikacyjnych. Pełne wykorzystanie środków pomocowych UE zależy od wielu różnorodnych czynników zależnych od prowadzonej polityki władz lokalnych, wśród których wymienić należy przede wszystkim:

- Strategiczne podejście decydentów do zarządzania gminą, wyrażające się w odpowiednim przygotowaniu przedsięwzięć planowanych do współfinansowania ze środków zewnętrznych. Właściwie prowadzona polityka długookresowego rozwoju gminy pozwala na przygotowanie optymalnych wieloletnich programów inwestycyjnych i finansowych, dostosowanych do możliwości budżetowych oraz do potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania.
- Racjonalną politykę budżetową gminy, wyrażającą się w optymalizacji wykorzystania dostępnych zewnętrznych źródeł finansowania przy zachowaniu długookresowej płynności budżetu (np. aktywna polityka kredytowa – prefinansowanie inwestycji w przyszłości planowanych do dofinansowania zewnętrznego, aktywne poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania inwestycji finansowanych ze środków unijnych, w tym PPP).
- Optymalną politykę kadrową i wykorzystanie nowoczesnych metod zarządzania zasobami ludzkimi, przejawiające się w umiejętności tworzenia zespołów pracowniczych, zdolnych do efektywnego przygotowania, realizacji i nadzoru przedsięwzięć dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.
- Zdolność decydentów do zawiązywania partnerstw lokalnych na rzecz wykorzystania środków pomocowych. Jest to ważne kryterium oceny skuteczności zarządzania publicznego, gdyż programy unijne są tak konstruowane, że największe szanse na zdobycie środków pomocowych mają podmioty zrzeszone w rozmaitych partnerstwach (zwiększa to siłę oddziaływania planowanych projektów i tym samym poprawia punktację wniosków aplikacyjnych).

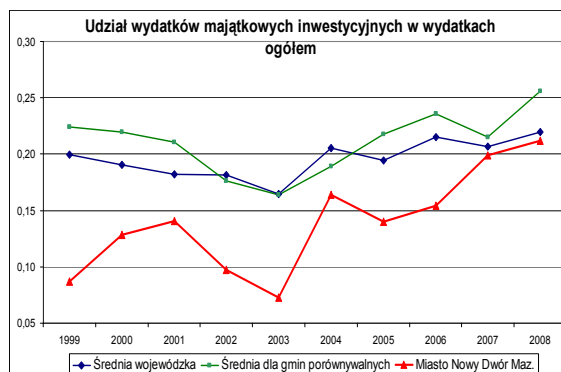

Udział środków pozyskanych z UE ogółem w dochodach ogółem

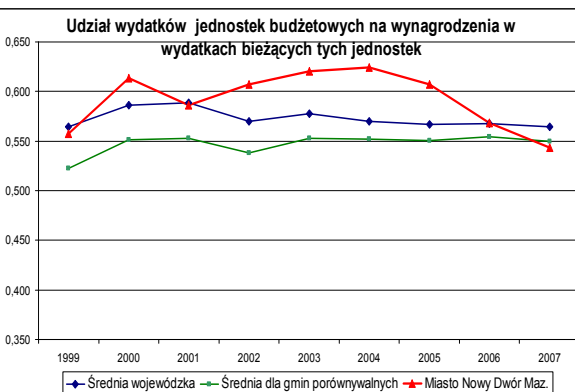
4. Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem (stymulanta)

Wskaźnik udziału wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem jest jednym z najczęściej stosowanych mierników wydolności działań podejmowanych przez władze publiczne na każdym poziomie administracyjnym. Ogólnie można stwierdzić, że im wyższy udział wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków ogółem, tym możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego gminy są większe. [...] Podsumowując przeprowadzone rozważania należy podkreślić, iż wskaźnik udziału wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem jest istotną miarą obrazującą aktywność władz publicznych i skuteczność jej działania, jednakże w wielu przypadkach nie oznacza wcale, że gminy wykazujące duże udziały wydatków inwestycyjnych prowadzą skuteczną i racjonalną politykę.

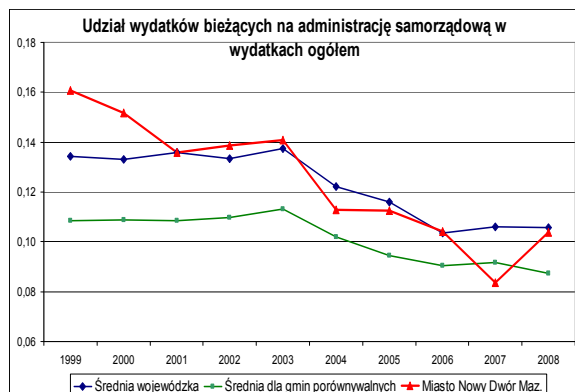
5. Udział wydatków jednostek budżetowych na wynagrodzenia w wydatkach bieżących tych jednostek (destymulanta)

Wskaźnik udziału wydatków jednostek budżetowych na wynagrodzenia w wydatkach bieżących tych jednostek jest odzwierciedleniem jakości polityki wydatkowej władz publicznych. Zbyt wysoki wskaźnik wynagrodzeń w jednostkach budżetowych w stosunku do struktury całości wydatków bieżących tych jednostek (np. na poprawę jakości i zwiększenie zakresu działania) ogranicza efektywność działania gminy w podstawowej sferze jaką jest świadczenie usług publicznych. Nieracjonalna polityka decydentów lokalnych, w tym błędna polityka kadrowa, może spowodować nadmierne zwiększenie wydatków na wynagrodzenia w stosunku do innych ważnych pozycji w budżetach. Z drugiej strony zbyt niskie wskaźniki wynagrodzeń wcale nie muszą oznaczać, że władze gminy postępują w sposób racjonalny i efektywny. Zbyt restrykcyjna polityka w zakresie wynagrodzeń może doprowadzić do odpływu wykwalifikowanych pracowników i powodować konflikty z kierownictwem obniżające motywację i skuteczność realizowanych działań.

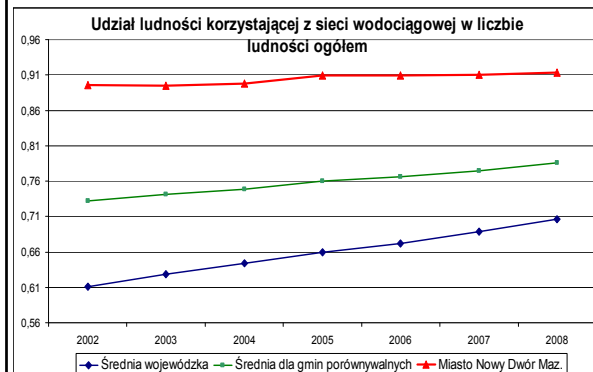
6. Udział wydatków bieżących na administrację samorządową w wydatkach ogółem (destymulanta)

Wskaźnik udziału wydatków bieżących na administrację samorządową w wydatkach ogółem, analogicznie jak w przypadku wskaźnika udziału wydatków jednostek budżetowych na wynagrodzenia w wydatkach bieżących tych jednostek, obrazuje efektywność polityki kadrowej decydentów, w tym przypadku głównie w zakresie sytuacji w podległych im urzędach gmin i jednostkach pomocniczych. Im wyższy udział wydatków bieżących na administrację samorządową w wydatkach ogółem, tym większe jest prawdopodobieństwo że polityka kadrowa władz publicznych jest nieefektywna.

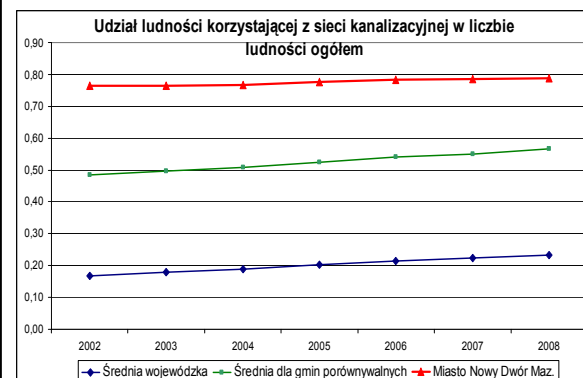
7. Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem (stymulanta)

Wskaźnik udziału ludności korzystającej z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem odnosi się już do obszaru gospodarki komunalnej i skuteczności prowadzonej polityki inwestycyjnej władz publicznych. Wskaźnik ten należy oceniać, uwzględniając perspektywę analizy jakości procesów zarządzania w gminach, w sposób dynamiczny, uwzględniający zmiany w okresie wieloletnim. Jednorazowe przyrosty odsetka osób korzystających z sieci wodociągowej, podobnie jak kanalizacyjnej, mogą wynikać z realizacji dużych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym współfinansowanych ze środków pomocowych. Stałe, widoczne przyrosty odsetka osób korzystających z sieci wodociągowo-kanalizacyjnej zaobserwowane w okresie wieloletnim mogą świadczyć o dobrze zaplanowanej i racjonalnej polityce inwestycyjnej władzy publicznej.

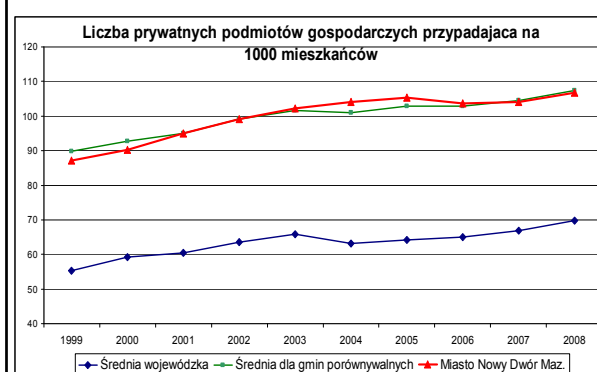
8. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w liczbie ludności ogółem (stymulanta)

Interpretacja znaczenia tego wskaźnika jest analogiczna jak w przypadku wskaźnika udziału ludności korzystającej z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem.

9. Liczba prywatnych podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców (stymulanta)

Wskaźnik liczby prywatnych podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców stanowi jeden z najważniejszych mierników aktywności gospodarczej na danym obszarze. Im większe natężenie liczby podmiotów gospodarczych w gminie, tym możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego jej obszaru są większe. Prywatne przedsiębiorstwa są głównym elementem gospodarki rynkowej, które w bezpośredni sposób przyczyniają się do wzrostu ogólnego dobrobytu poprzez wpływ na zwiększenie zatrudnienia, tworzenie towarów i usług, których sprzedaż w największym stopniu tworzy produkt krajowy brutto. Również na poziomie lokalnym rola przedsiębiorstw, jako interesariuszy władzy publicznej, jest kluczowa z perspektywy kształtowania potencjału rozwojowego gmin. Dlatego też poprzez dostępne instrumenty polityki wydatkowej i dochodowej oraz stosowanie różnych instrumentów niefiskalnych lokalni decydenci mogą i powinni sprzyjać rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości. Właściwa polityka wydatkowa i dochodowa, umiejętność tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, w tym zwłaszcza odpowiedniego klimatu i porozumienia, może w sposób istotny wpłynąć na wielkość wskaźnika liczby prywatnych podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców. Ich znaczenie z perspektywy kształtowania warunków dla rozwoju lokalnego zostało szeroko scharakteryzowane w rozdziale 2, pkt. 3.2.3.

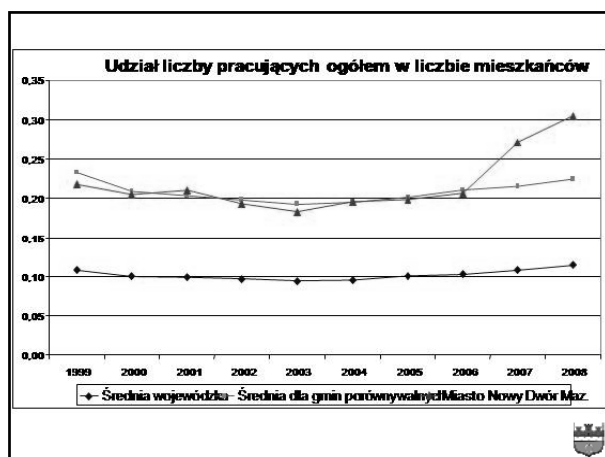

10. Udział liczby pracujących ogółem w liczbie mieszkańców (stymulanta)

Udział liczby pracujących w liczbie mieszkańców wskazuje na aktywność zawodową mieszkańców gminy.

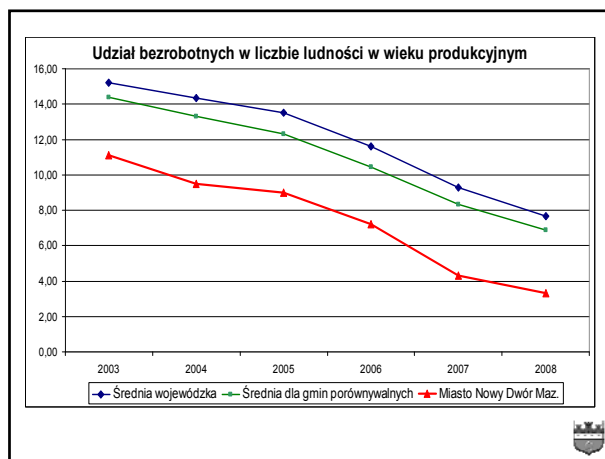
Decyzje władz publicznych mogą pośrednio wpływać na skłonność do podjęcia pracy przez mieszkańców.

Tworzenie rozmaitych programów przystosowawczych do pracy zawodowej dla absolwentów szkół, współpraca z przedsiębiorcami, realizacji programów praktyk zawodowych, tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości i centrów pośrednictwa pracy – to tylko niektóre instrumenty pozafiskalne, które odpowiednio wykorzystane mogą sprzyjać tworzeniu nowych miejsc pracy w gminie.

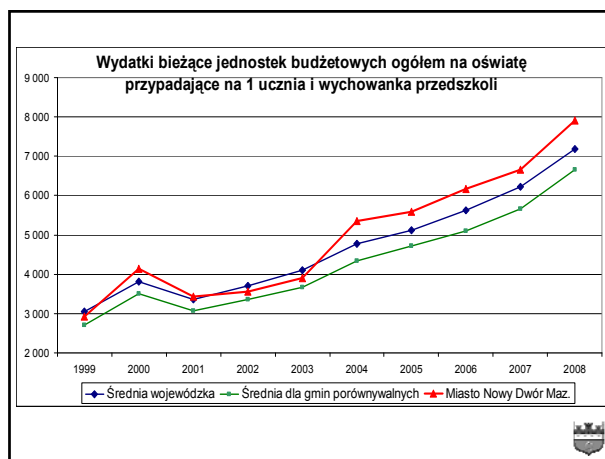
11. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Pomimo że władze gminy nie mają z reguły znacznych możliwości w zakresie bezpośredniego tworzenia miejsc pracy to należy podkreślić, iż w wyniku skutecznej i przemyślanej polityki mogą w długim okresie wpływać na zmniejszenie bezrobocia. Dzięki umiejętnemu wykorzystaniu wszystkich dostępnych instrumentów zwiększających atrakcyjność inwestycyjnych gminy możliwy jest wpływ decydentów na tworzenie miejsc pracy w nowopowstałych przedsiębiorstwach. Najważniejszymi instrumentami w tym zakresie są plany zagospodarowania przestrzennego, polityka w zakresie podatków i opłat lokalnych, umiejętność prowadzenia indywidualnych negocjacji z potencjalnymi inwestorami, kompleksowe przygotowanie terenów pod przyszłe inwestycje prywatne, dobrą politykę informacyjną i promocyjną w zakresie wyekspozowania walorów gminy, umiejętność pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej w gminie i wiele innych.

12. Wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem na oświatę przypadające na 1 ucznia i wychowanka przedszkoli (destymulanta)

Wskaźnik obrazujący poziom wydatków bieżących jednostek budżetowych ogółem na oświatę przypadające na 1 ucznia i wychowanka przedszkoli jest jednym z głównych kryteriów pozwalających na ocenę skuteczności działań decydentów w zakresie racjonalizacji wydatków bieżących w obszarze oświaty i wychowania. W zdecydowanej większości gmin wydatki na oświatę i wychowanie stanowią najważniejszą pozycję budżetową. W wielu gminach wydatki na ten obszar (głównie bieżące) przekraczają połowę dochodów budżetowych. Z tego względu konieczność racjonalizacji wydatków w sferze oświaty i wychowania stanowi jeden z głównych czynników warunkujących skuteczność i efektywność lokalnej polityki społeczno-gospodarczej. Im wyższe są wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem na oświatę przypadające na 1 ucznia i wychowanka przedszkoli, tym prawdopodobieństwo marnotrawienia publicznych środków przez decydentów jest wyższe. O ile przykładać jednakowej miary w postaci standardu wydatków koniecznych do zapewnienia prawidłowego wychowania 1 ucznia jest dość ryzykowne z uwagi na różną specyfikę poszczególnych jednostek samorządowych (np. rozproszenie sieci osadniczej, zły stan infrastruktury edukacyjnej), o tyle na podstawie wieloletniej analizy tego wskaźnika na tle różnych gmin można w przybliżeniu wnioskować, czy decydenci zarządzają wydatkami bieżącymi w sposób racjonalny. Zaniedbanie konieczności ponoszenia znacznych wydatków na utrzymanie rozdrobnionej sieci szkół, co utrudnia zarządzanie nimi i powoduje zwiększone koszty stałe ich utrzymania. Ponadto wskazywana we wcześniejszych rozważaniach zbyt duża skłonność decydentów do ulegania presji interesariuszy może skutkować niekontrolowanym wzrostem wydatków bieżących w tej sferze, co biorąc pod uwagę jej bezwzględny udział w realizacji ogółu wydatków budżetowych, może w znaczący sposób ograniczyć potencjał finansowy gminy. W związku z tym należy uznać, że wskaźnik obrazujący poziom wydatków bieżących jednostek budżetowych ogółem na oświatę przypadające na 1 ucznia i wychowanka przedszkoli stanowić może niezwykle cenny czynnik kształtujący możliwości oceny skuteczności i efektywności lokalnej polityki władz publicznych.

Przedstawione dane statystyczne charakteryzujące wybrane obszary funkcjonowania gminy Nowy Dwór Maz. na tle pozostałych gmin województwa wskazują na bardzo pozytywne tendencje rozwojowe na jej obszarze. Dotyczy to większości wskaźników częstokrotnie składających się na wartość wskaźnika syntetycznego oraz wskaźnika końcowego (wskaźnik 2). Na uwagę zasługują takie wskaźniki jak:

- udział środków pozyskanych z UE ogółem w dochodach ogółem – znacznie wyższy niż średnio w województwie i gminach porównywalnych.
- udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem. Przez cały 10-letni okres analizy udział wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy Nowy Dwór Maz. utrzymywał się poziomie niższym niż średnio województwie. W okresie 1999-2003 notowano bardzo niskie wartości tego wskaźnika (poniżej 15%). Tym niemniej od 2005 r. notowany jest stały i konsekwentny wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w strukturze wydatków ogółem (w roku 2007 i 2008 wskaźnik nie przekroczył jednak średniej dla gmin Mazowsza i gmin porównywalnych). Dane te nie świadczą o aktywnej i konsekwentnej polityce inwestycyjnej gminy w całym 10-letnim okresie analizy, pozytywne tendencje zauważalne są dopiero od 2005 r.
- udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Wskaźnik ten w każdym roku analizy jest znacznie wyższy niż średnio w województwie. Świadczy to o dużej możliwości realizacji własnej, zaplanowanej polityki wydatkowej władz gminy oraz o stabilnej i silnej bazie podatkowej gminy pochodzącej głównie z podatków PIT i CIT.
- udział wydatków jednostek budżetowych na wynagrodzenia w wydatkach bieżących tych jednostek. Wskaźnik dla gminy jest wyższy od średniej wojewódzkiej w latach 1999-2006. W 2007 roku odnotowano mocny jego spadek, co należy uznać za przejaw prowadzenia racjonalnej polityki władz w zakresie zarządzania wydatkami bieżącymi, jednak z perspektywy całego 10-letniego okresu poziom wskaźnika kształtował się w gminie na niekorzystnym poziomie.
- liczba prywatnych podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców. Wskaźnik dla gminy jest znacznie wyższy od średniej wojewódzkiej i porównywalny do średniej dla gmin porównywalnych w każdym roku analizy. Świadczy to o wysokiej i rosnącej atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz o silnym wzroście przedsiębiorczości wśród mieszkańców.
- udział liczby pracujących ogółem w liczbie mieszkańców oraz udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik udziału liczby pracujących dla gminy jest znacznie wyższy od średniej wojewódzkiej i średniej dla gmin porównywalnych w każdym roku analizy, zaś wskaźnik udziału mieszkańców bezrobotnych znacznie niższy, również w każdym roku analizy. Dane te wskazują, że mieszkańcy gminy są aktywni zawodowo i nie mają problemu ze znalezieniem pracy na terenie gminy.

Nagrody i wyróżnienia w latach 2006-2010

Gmina Fair Play 2007

Gmina Fair Play 2009

Europejska Gmina Europejskie Miasto 2009

Czwarte miejsce w rankingu pisma samorządu terytorialnego WSPÓLNOTA w 2009 roku

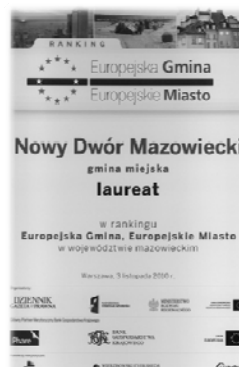
w kategorii najbogatsze miasta na prawach powiatu w Polsce
(2 lata wcześniej – 46.).

Sportowa Gmina 2010

Europejska Gmina Europejskie Miasto 2010

Gmina Fair Play 2010

**gala wręczenia certyfikatów
odbędzie się
w grudniu br.**

Grunt na Medal 2010

LAUR'2010 dla Zakładu Energetyki Ciepłej

WSPÓLNOTA '2010

**- czwarte miejsce -
w rankingu pisma samorządu terytorialnego
WSPÓLNOTA
w kategorii
MIASTA POWIATOWE SUKCES FINANSOWY
(nr 43/997 '2010)**

Dziękuję za uwagę!